

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Obete Trestného Činu](#) > [Práva Obetí – Podľa Krajín](#) > 2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

Ako môžem nahlásiť trestný čin?

Polícii môžete trestný čin nahlásiť tak, že zavoláte na telefónne číslo 114 14 (+46 77 114 14 00 ak voláte mimo územia Švédska), alebo tak, že navštívite policajnú stanicu. Trestný čin môžete nahlásiť aj prostredníctvom internetu v prípade vlámania, podvodu s platobnou kartou, krádeže alebo straty (ale nie v prípade, ak sa to týka pasu alebo vnútroštátneho preukazu totožnosti). Ak je vaša identita chránená, nemali by ste trestný čin nahlasovať prostredníctvom internetu. V prípade núdze alebo ak ste svedkom páchania trestného činu, zavolajte na tiesňovú linku 112. Odkaz na [elektronické nahlásenie](#) trestného činu.

Ako môžem zistiť, ako sa v prípade postupuje?

Keď nahlásite trestný čin na polícii, prípadu sa priradí číslo a poskytnú vám aj kontaktné údaje potrebné na získanie informácií o tomto prípade. Informácie o prípade môžete od polície získať aj telefonicky, zaslaním e-mailu na miestnu policajnú stanicu alebo tak, že navštívite najbližšiu policajnú stanicu. Ak chcete hovoriť s policajtom, ktorý zodpovedá za váš prípad, môžete zavolať na vnútroštátne telefónne číslo polície 114 14. Spojovateľ vás prepojí na policajta, ktorý zodpovedá za váš prípad.

Mám nárok na právnu pomoc (počas vyšetrovania alebo súdneho konania)? Za akých podmienok?

Pri niektorých typoch trestných činov majú obeť nárok na vlastné právne zastúpenie, tzv. „právneho zástupcu poškodenej strany“ (*målsägandebiträde*). Uplatňuje sa to najmä v prípadoch sexuálnych trestných činov a v prípadoch domáceho násillia, ale aj v prípade ďalších trestných činov, ak je to nevyhnutné. Zástupca môže byť vymenovaný hneď po začatí (predbežného) vyšetrovania, pričom pomoc je bezplatná. Ak máte pocit, že potrebujete právneho zástupcu, mali by ste o tom čo najskôr informovať prokurátora (*åklagare*) alebo policajta vykonávajúceho predbežné vyšetrenie. Žiadosť o pridelenie právneho zástupcu môžete predložiť aj priamo okresnému súdu (*tingsrätt*). Okresný súd rozhodne, či máte právo na právne zastúpenie a vymenuje zástupcu. Môžete navrhnúť, ktorého zástupcu by ste si chceli vybrať. Úlohou zástupcu (zvyčajne je to právnik) je chrániť vaše záujmy a poskytovať vám podporu a pomoc počas predbežného vyšetrovania a súdneho konania. Zástupca musí zachovávať mlčanlivosť a môže vám pomôcť predniesť váš prípad a uplatniť si nárok na náhradu škody. Úloha „právneho zástupcu poškodenej strany“ sa končí po skončení súdneho konania a pomoc pri vymáhaní odškodnenia alebo pri získavaní inej kompenzácie už nie je súčasťou jeho úlohy.

Ak je poručník (zvyčajne rodič) podozrivý zo spáchania trestného činu voči vlastnému dieťaťu, dieťaťu sa môže prideliť osobitný zástupca. To isté platí aj v prípade, ak podozrivý zo spáchania trestného činu je blízky príbuzný poručníka. Zástupca chráni práva dieťaťa počas predbežného vyšetrovania a súdneho konania. Ako osobitný zástupca môže byť vymenovaný právnik, asistent v advokátskej kancelárii alebo iná osoba. Osoba, ktorá je obzvlášť vhodná na výkon tejto úlohy, musí spĺňať aj požiadavky na vedomosti a skúsenosti a osobnostné predpoklady.

Právna ochrana je zahrnutá do poistných zmlúv, ktoré sa týkajú poistenia domácnosti. To znamená, že v rámci poistenia vám napríklad môžu byť refundované právne náklady, ak si nárok na náhradu škody uplatníte mimo trestného konania. V rámci poistenia sa vo všeobecnosti uplatňuje ustanovenie, podľa ktorého musíte zaplatiť určitú (nadmernú) časť nákladov. Viac informácií vám poskytne poisťovňa.

Právne poradenstvo vám môže byť poskytnuté podľa švédskeho zákona o právnej pomoci (*Rättshjälpslagen*) pri všetkých typoch prípadov. Poradenstvo sa môže týkať napríklad uplatnenia nároku na náhradu škody v prípade, keď vám nepomôže prokurátor, alebo rokování s poisťovňou. Môžete sa obrátiť na advokátsku kanceláriu, ktorá poskytuje právne poradenstvo podľa zákona o právnej pomoci. Môžete sa poradiť s právnikom najviac dve hodiny za fixný poplatok. Výška poplatku je približne 1 600 SEK za hodinu. V závislosti od vašej finančnej situácie poplatok môže byť nižší.

Ak nemáte poistenie právnej ochrany a váš prípad nemožno vyriešiť prostredníctvom poskytnutého právneho poradenstva, môže vám byť poskytnutá právna pomoc na základe posúdenia vašich potrieb. Štát v tom prípade zaplatí časť nákladov za vaše právne zastupovanie. Môže vám byť poskytnutá pomoc aj s cestovnými nákladmi, nákladmi za ubytovanie a nákladmi spojenými s predložením dôkazov, prípadne s inými výdavkami. Právnik, súd alebo Národný úrad právnej pomoci (*Rättshjälpsmyndighet*) vám môže poskytnúť poradenstvo o tom, ako požiadať o právnu pomoc.

Môžem požiadať o úhradu nákladov (za účasť na vyšetrowaní/súdnom konaní)? Za akých podmienok?

Ak vás predvolá polícia alebo prokurátor, máte nárok na refundáciu nákladov súvisiacich s tým, že ste sa dostavili na výsluch. Môže ísť o cestovné náklady, náklady za ubytovanie, náhradu strateného príjmu alebo iných finančných strát. Náhrada strateného príjmu je však obmedzená na určitú sumu. Ak chcete požiadať o tento druh refundácie, obráťte sa na políciu.

Ak vás predvolá polícia alebo prokurátor, máte nárok na refundáciu nákladov súvisiacich s tým, že ste sa dostavili na výsluch. Predseda súdu sa niekedy na konci výsluchu opýta, či chcete požiadať o náhradu. Otázka platby sa však vo všeobecnosti rieši na sekretariáte súdu po skončení súdneho konania. Vtedy môžete požiadať o refundáciu a povedia vám, na akú sumu máte nárok. Platba sa uhradza priamo na sekretariáte. Na vysoké náklady sa môže vzťahovať odklad; viac informácií vám poskytnú na súde.

Môžem sa odvolať, ak sa môj prípad uzavrie predtým, ako sa dostane na súd?

Ak bol váš prípad uzavretý a rozhodnutie vás neuspokojilo, môžete požiadať o preskúmanie prípadu prokurátorom. Obráťte sa na políciu, ktorá na vašu žiadosť predloží vec prokurátorovi. Ak vás neuspokojilo ani rozhodnutie prokurátora, môžete požiadať najbližšieho vyššie postaveného prokurátora o opakovanie konania (*överprövning*).

Môžem sa zapojiť do súdneho konania?

Áno, zvyčajne sa budete musieť zapojiť do súdneho konania, pretože vaše svedectvo je dôležité, aby súd mohol rozhodnúť o prípade.

Aká je moja oficiálna úloha v rámci systému justície? Môžem byť napríklad obeťou, svedkom, poškodeným alebo súkromným žalobcom, prípadne môžem si zvoliť jednu z týchto úloh?

Podľa švédskeho práva je vaša úloha počas predbežného vyšetrowania a súdneho konania vymedzená ako „poškodená strana“ (*målsägande*). V prípade nemôžete byť zúčastnenou stranou, pokiaľ prokurátor nezačne konanie. Zúčastnenou stranou prípadu môžete byť:

- keď prokurátor začal konanie,
- ak ste si uplatnili nárok na náhradu škody a/alebo
- ak pomáhate pri trestnom stíhaní.

Pri trestnom stíhaní môžete pomáhať kedykoľvek počas súdneho konania; v takom prípade máte takmer rovnaké procesné postavenie ako prokurátor a budete môcť napríklad predložiť súdu svoje vlastné dôkazy. Pokiaľ však ide o trestný čin, nemusíte nič dokazovať.

Môžete predniesť individuálne obvinenia z vlastnej iniciatívy alebo predložiť špecifické obvinenie, ak prokurátor zrušil alebo odvolal všeobecné obvinenie. V takom prípade musíte súdu dokázať, že sa trestný čin stal.

Aké sú moje práva a povinnosti v rámci tejto úlohy?

Ak nie ste zúčastnenou stranou prípadu, oznámia vám dátum a čas súdneho konania. Oznámia vám to však len v prípade, ak o to požiadate počas predbežného vyšetrovania. Ak ste zúčastnenou stranou prípadu, máte právo zúčastňovať sa na celom súdnom konaní, a to aj v prípade, ak konanie nie je verejné.

Môžu vás predvolať na súd, ak prokurátor požiadal o váš výsluch alebo ak ste si uplatnili nárok na náhradu škody. Dostanete predvolanie, v ktorom bude uvedený dátum a čas, kedy sa máte dostaviť, a prijateľné dôvody ospravedlňujúce vašu neúčast na súde. V prípade choroby alebo iného prijateľného dôvodu ospravedlňujúceho neúčast musíte súdu čo najskôr pred konaním oznámiť, že sa ho nezúčastníte. Súd vám následne oznámi, či je vaša prítomnosť nutná. Ak sa konania nezúčastníte bez prijateľného odôvodnenia, hrozí vám pokuta.

Počas súdneho konania máte právo uplatniť si nárok na náhradu škody. Toto právo máte len v prípade, ak ste poškodenou stranou. Takisto vás bude vypočúvať prokurátor a obvinený (alebo jeho právnik). Výsluch neprebíha pod prísahou. Ak ste zúčastnenou stranou prípadu, vy alebo váš zástupca môžete vypočúvať obvineného, svedkov a znalcov. Na konci súdneho konania budete mať príležitosť predniesť príhovor na záver.

Ak vás predvolá polícia alebo prokurátor, máte nárok na refundáciu nákladov súvisiacich s tým, že ste sa dostavili na výsluch. Refundované môžu byť tieto druhy nákladov: cestovné náklady, náklady za ubytovanie a náhrada strateného príjmu (až do výšky 700 SEK na deň).

Môžem počas súdneho konania urobiť vyhlásenie alebo predložiť dôkazy? Za akých podmienok?

Áno, prokurátor vás počas súdneho konania pravdepodobne bude chcieť vypočuť. Poškodená strana však nemôže vystupovať ako svedok. To znamená, že nebudete vypovedať pod prísahou. Ak ste zúčastnenou stranou prípadu, máte právo počas súdneho konania predkladať dôkazy.

Aké informácie dostanem počas súdneho konania?

Ak ste zúčastnenou stranou prípadu, máte právo na rôzne informácie o súdnom konaní a o postupe vo vašom prípade. Vo švédčine sa to nazýva „*partsinsyn*“. Ak ste poškodenou stranou, ale nie ste zúčastnenou stranou prípadu, nemáte rovnaké právo na informácie o procese.

Počas predbežného policajného vyšetrovania sa vás opýtajú, či chcete, aby vám oznámili rozsudok vo veci. Ak ste boli zúčastnenou stranou súdneho konania, súd vám zašle rozsudok. Ak ste neboli zúčastnenou stranou, súd vám zašle rozsudok, ak ste o to požiadali.

Budem mať prístup k súdnym spisom?

Ak ste zúčastnenou stranou prípadu, máte právo na rôzne informácie o súdnom konaní a o postupe vo vašom prípade. Vo švédčine sa to nazýva „*partsinsyn*“ a účelom tohto nástroja je zabezpečiť informovanosť zúčastnenej strany, ak chce v prípade pokračovať prostredníctvom žaloby alebo súdneho konania. To znamená, že môžete mať prístup napríklad k dokumentom alebo iným materiálom súvisiacim s prípadom na základe vašej žiadosti alebo na podnet súdu. Súd má aj „oznamovaciu povinnosť“, to znamená, že musí na základe vlastnej iniciatívy zabezpečiť prístup zúčastnenej strany k dokumentom a ďalším vyšetrovacím materiálom, ktoré v rámci prípadu predložil iný subjekt ako samotná zúčastnená strana. Zúčastnená strana môže takisto predložiť pripomienky k materiálu na súde.

Ak ste poškodenou stranou, ale nie ste zúčastnenou stranou prípadu, nemáte rovnaké právo na informácie o procese.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.